

**МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ВНУТРІШНІХ СПРАВ
Кафедра юридичної психології**

ПОГОДЖЕНО

Заступник Голови
Національної поліції України -
начальник Департаменту
кадрового забезпечення
генерал поліції третього рангу
Сергій КОБЕЦЬ

_____. 2024 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор
Національної академії
внутрішніх справ
полковник поліції
Руслан СЕРБИН

_____. 2024 р.

ПРОГРАМА СТАЖУВАННЯ

здобувачів ступеня вищої освіти бакалавра
4 курсу (державне замовлення)
Національної академії внутрішніх справ
спеціальність 053 «Психологія»
галузь знань 05 «Соціальні та поведінкові науки»

Київ – 2024

Укладачі:

Іван ОХРИМЕНКО, професор кафедри юридичної психології Національної академії внутрішніх справ, доктор юридичних наук, професор, підполковник поліції

Оксана РОМАНЕНКО, професор кафедри юридичної психології Національної академії внутрішніх справ, доктор психологічних наук, професор

Обговорено та схвалено Вченою радою НАВС
24 грудня 2024 року, протокол № 25

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Програму стажування розроблено відповідно до програми підготовки здобувачів ступеня вищої освіти бакалавра за спеціальністю 053 «Психологія» денної форми навчання з урахуванням вимог, передбачених Стандартом вищої освіти України. Проходження стажування спрямоване на вирішення завдань модернізації підготовки кваліфікованих кадрів для психологічної діяльності в системі органів Національної поліції, підвищення якості освіти, її практичної спрямованості.

Стажування є завершальним етапом підготовки здобувачів вищої освіти та здійснюється перед проведенням атестації. Проходження стажування передбачено у восьмому семестрі 4 року навчання. Воно є необхідною складовою процесу навчання і обов'язковим компонентом підготовки здобувачів ступеня вищої освіти «Бакалавр». Стажування організовується та проводиться відповідно до Закону України «Про вищу освіту», Порядку організації системи психологічного забезпечення поліцейських, працівників Національної поліції України та курсантів (слухачів) закладів вищої освіти із специфічними умовами навчання, які здійснюють підготовку поліцейських, затвердженого наказом МВС України від 06.02.2019 № 88, Порядку проведення практичної підготовки здобувачів вищої освіти закладів вищої освіти із специфічними умовами навчання, що належать до сфери управління Міністерства внутрішніх справ України, затвердженого наказом МВС України від 18.09.2024 № 634, Положення про організацію та проведення практичної підготовки здобувачами вищої освіти Національної академії внутрішніх справ, затвердженого наказом НАВС від 18.08.2023 № 960, графіка організації освітнього процесу НАВС на 2024/2025 навчальний рік, навчальних планів підготовки здобувачів ступеня вищої освіти бакалавр за спеціальністю «Психологія».

1.2. *Метою* проходження стажування здобувачами ступеня вищої освіти «Бакалавр» за спеціальністю «Психологія» є закріплення у здобувачів вищої освіти професійних компетентностей за напрямками роботи практичного

психолога в системі органів Національної поліції. Стажування здобувачів вищої освіти проходять в підрозділах Національної поліції України.

1.3. Основними *завданнями* проходження стажування є:

- ознайомлення з інноваційними методами практичної психології, що застосовуються в діяльності психолога підрозділів Національної поліції України;
- закріплення та поглиблення теоретичних знань відповідно до напрямку підготовки;
- формування вмінь і навичок планування та реалізації психологічного супроводження професійної діяльності працівників поліції;
- ознайомлення з формами та методами надання психологічної допомоги;
- формування професійних навичок роботи практичного психолога;
- закріплення етичних правил надання психологічної допомоги;
- проведення індивідуальної та групової форм роботи практичного психолога за напрямками психодіагностичної, психопрофілактичної, просвітницької та тренінгової роботи;
- освоєння змісту професійної діяльності, методів і тактичних прийомів роботи на посаді психолога в підрозділах поліції;
- зміцнення розуміння необхідності суворого дотримання законності, виховання почуття обов'язку до обраної професії;
- розвиток організаторських здібностей, почуття відповідальності за доручену справу, ініціативи, волі та наполегливості при виконанні професійних обов'язків.

1.4. Відповідно до Стандарту вищої освіти України із галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки, спеціальності 053 «Психологія» проходження стажування здобувачами освіти передбачає формування таких загальних компетентностей:

ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК3. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК4. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК5. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК6. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК7. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК8. Навички міжособистісної взаємодії,

ЗК9 Здатність працювати в команді.

ЗК10. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК11. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Проходження стажування спрямоване на формування таких спеціальних компетентностей:

СК1. Здатність оперувати категоріально-понятійним апаратом психології.

СК2. Здатність до ретроспективного аналізу вітчизняного та зарубіжного досвіду розуміння природи виникнення, функціонування та розвитку психічних явищ. СК3. Здатність до розуміння природи поведінки, діяльності та вчинків.

СК4. Здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати психологічну інформацію з різних джерел.

СК5. Здатність використовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій.

СК6. Здатність самостійно планувати, організовувати та здійснювати психологічне дослідження.

СК7. Здатність аналізувати та систематизувати одержані результати,

формулювати аргументовані висновки та рекомендації.

СК8. Здатність організовувати та надавати психологічну допомогу (індивідуальну та групову).

СК9. Здатність здійснювати просвітницьку та психопрофілактичну відповідно до запиту.

СК10. Здатність дотримуватися норм професійної етики.

СК11. Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.

1.5. У результаті проходження стажування мають бути досягнуті такі програмовані результати, що передбачені Стандартом вищої освіти:

ПР1. Аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання.

ПР2. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань.

ПР3. Здійснювати пошук інформації з різних джерел, у т.ч. з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, для вирішення професійних завдань

ПР4. Обґрунтовувати власну позицію, робити самостійні висновки за результатами власних досліджень і аналізу літературних джерел.

ПР5. Обирати та застосовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій (тести, опитувальники, проєктивні методики тощо) психологічного дослідження та технології психологічної допомоги.

ПР6. Формулювати мету, завдання дослідження, володіти навичками збору первинного матеріалу, дотримуватися процедури дослідження.

ПР7. Рефлексувати та критично оцінювати достовірність одержаних результатів психологічного дослідження, формулювати аргументовані висновки.

ПР8. Презентувати результати власних досліджень усно/письмово для фахівців і нефаківців.

ПР9. Пропонувати власні способи вирішення психологічних задач і проблем у процесі професійної діяльності, приймати та аргументувати власні рішення щодо їх розв'язання.

ПР10. Формулювати думку логічно, доступно, дискутувати, обстоювати власну позицію, модифікувати висловлювання відповідно до культуральних особливостей співрозмовника

ПР11. Скласти та реалізовувати план консультативного процесу з урахуванням специфіки запиту та індивідуальних особливостей клієнта, забезпечувати ефективність власних дій

ПР12. Скласти та реалізовувати програму психопрофілактичних та просвітницьких дій, заходів психологічної допомоги у формі лекцій, бесід, круглих столів, ігор, тренінгів, тощо, відповідно до вимог замовника.

ПР13. Взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, що мають інші культуральні чи гендерно-вікові відмінності.

ПР14. Ефективно виконувати різні ролі у команді у процесі вирішення фахових завдань, у тому числі демонструвати лідерські якості.

ПР15. Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.

ПР16. Знати, розуміти та дотримуватися етичних принципів професійної діяльності психолога.

ПР17. Демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності.

ПР18. Вживати ефективних заходів щодо збереження здоров'я (власного й оточення) та за потреби визначати зміст запиту до супервізії.

1.5. Нормативний зміст проходження стажування конкретизується згідно з вимогами освітньої програми. В результаті проходження стажування здобувачі освіти повинні:

знати:

– основні відомчі нормативно-правові акти, які регламентують діяльність

практичного психолога в підрозділі Національної поліції;

- функціональні обов’язки психолога підрозділу;
- особливості вибору та застосування психодіагностичних методів у практичній діяльності психолога;
- принципи, форми та методи психологічного супроводження професійної діяльності працівників поліції;
- особливості організації впровадження та використання комп’ютерної техніки, інформаційних систем та статистичних баз даних в практичній діяльності психолога;

вміти:

- планувати, організовувати та проводити психодіагностичне дослідження відповідно до завдань психологічного супроводження професійної діяльності;
- проводити співбесіди в рамках відбору кандидатів на посаду, переміщення по посаді, закріплення за зброєю;
- розробляти процедуру та добирати ефективні методи надання психологічної допомоги;
- адекватно застосовувати форми та методи роботи практичного психолога відповідно до цілей професійної взаємодії;
- розробляти рекомендації щодо оптимізації психологічного забезпечення професійної діяльності працівників поліції;
- організовувати співпрацю з психологом підрозділу Національної поліції;
- готувати необхідний для роботи матеріал та обладнання;
- аналізувати інноваційний досвід психологів і вміти застосовувати його у власній практичній діяльності.
- узагальнювати та систематизувати результати проходження практики;
- володіти навичками підготовки та презентації звітних матеріалів.

На проходження стажування заплановано 450 годин / 15 кредитів ECTS.

2. Організація, проведення і керівництво стажуванням

2.1. Організацію проведення стажування та контроль за його проходженням забезпечує кафедра юридичної психології.

2.2. Для проходження стажування розпорядженням ректора Національної академії внутрішніх справ курсанти 4 курсу закріплюються за кафедрою юридичної психології, їм призначаються безпосередні наукові керівники з числа науково-педагогічних працівників кафедри, які несуть персональну відповідальність за його організацію, якість і результати.

2.3. Загальне науково-теоретичне керівництво стажуванням курсантів покладається на завідувача кафедри.

2.4. Безпосереднє керівництво стажуванням покладається на керівника стажування від кафедри, який відповідає за якісне і змістовне проходження стажування, виконання та ведення щоденника стажування.

2.5. У період проходження стажування безпосередній керівник зобов'язаний:

- забезпечити поглиблене вивчення здобувачем вищої освіти нормативно-правових документів, що регламентують діяльність психолога у підрозділі Національної поліції;

- здійснювати контроль за дотриманням курсантами службової дисципліни та законності, норм моралі та професійної етики психолога;

- надавати допомогу методичного характеру з підготовки курсантом звітних документів.

2.6. За результатами проходження стажування керівник від бази стажування готує характеристику-відгук про роботу курсанта під час проходження стажування (Додаток 5).

2.7. Результати проходження стажування студентом заслуховуються на засіданні кафедри, витяг із засідання якої долучається до матеріалів стажування.

3. Зміст стажування

3.1. У межах завдань, визначених цією програмою, курсанти мають

право:

- знайомитися з навчально-методичними матеріалами;
- звертатися за консультаціями та наданням методичної допомоги до безпосереднього керівника та керівника від бази стажування;
- вносити пропозиції щодо вдосконалення роботи організації і порядку проведення стажування.

3.2. При проходженні стажування курсанти зобов'язані:

- розпочати та завершити проходження стажування у визначений термін;
- знати функціональні обов'язки психолога підрозділу;
- дотримуватися правил внутрішнього розпорядку підрозділу;
- дотримуватися норм поведінки та положень «Етичного кодексу психолога»;
- виконувати законні вимоги керівників стажування;
- про результати стажування інформувати безпосереднього керівника та керівництво кафедри;
- результати проходження стажування відобразити у щоденнику (Додаток 2);
- вчасно оформити та подати необхідну документацію;
- захистити звітні матеріали проходження стажування.

4. Методичні вказівки щодо проходження стажування

4.1. *Планування стажування.* Перед проходженням стажування курсант складає індивідуальний план проходження стажування (Додаток 1). Зміст заходів має відповідати меті та змісту даного виду стажування. Вказується термін та відмітка про виконання. Індивідуальний план проходження практики затверджується та підписується керівником кафедри, від якої курсант направляється на стажування.

4.2. *Порядок складання й оформлення щоденника стажування.* Після завершення стажування курсант складає та подає на кафедру заповнений та завірений щоденник стажування, що містить календарний графік проходження стажування, відгук і оцінку роботи курсанта на стажуванні, відгук осіб, які перевіряли проходження стажування, висновок безпосереднього керівника

стажування.

Щоденник стажування оформлюється у форматі бланка А5 (148×210 мм), брошурою з обкладинкою з карткового паперу. Оформлений щоденник курсант подає на перевірку керівнику бази стажування. Керівник бази стажування, ознайомившись з матеріалами, видає курсанту відгук про його проходження в певній установі. Відгук містить оцінку виконання програми стажування. За умови наявності та правильного оформлення всіх зазначених матеріалів захист стажування відбувається у встановленому порядку.

5. Підведення підсумків та захист результатів стажування

5.1. До захисту стажування допускаються курсанти, які в повному обсязі виконали програму та календарний план стажування і надали на кафедру пакет документів, передбачених програмою:

5.1.1. Індивідуальний план стажування (Додаток 1).

5.1.2. Щоденник стажування (Додаток 2).

5.1.3. Звіт про виконання програми стажування (Додаток 3).

5.1.4. Характеристику-відгук (Додаток 4).

5.2. Курсанти, які не виконали програму та календарний план проходження стажування, до його захисту не допускаються.

5.3. Результати стажування та його захисту оцінюються на підставі наданих матеріалів, а також висновків керівників від вищого навчального закладу та підприємства, організації, установи, де курсант проходив стажування.

5.4. Захист стажування оцінюється за кредитно-модульною системою і відображається у відповідній відомості та характеристиках курсанта.

5.5. На захисті стажування присутні курсанти, безпосередній керівник, координатори з числа працівників кафедри.

5.6. Підсумки стажування та результати його захисту узагальнюються безпосереднім керівником та подаються на кафедру.

5.7. Курсанту, який не виконав програму стажування, отримав негативний висновок про якість його проходження або незадовільну оцінку під час захисту

стажування, ректором НАВС може бути надано право повторного його проходження. Після повторного проходження стажування здійснюється його захист у встановленому порядку.

5.8. У разі повторного невиконання програми стажування, отримання негативного висновку про якість його відпрацювання або незадовільної оцінки курсант відраховується у встановленому порядку.

5.9. Матеріали стажування зберігаються на кафедрі протягом поточного навчального року.

6. Форма підсумкового контролю успішності проходження стажування – захист.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	відмінно	A	відмінне виконання
85-89	добре	B	вище середнього рівня
75-84		C	загалом хороша робота
66-74	задовільно	D	непогано
60-65		E	виконання відповідає мінімальним критеріям
35-59	Незадовільно	Fx	необхідне перескладання
1-34		F	необхідне повторне вивчення курсу

Оцінка за стажування вноситься до залікової книжки, відомості та відображається в атестації осіб, що навчаються.

Консультативну допомогу здобувачі вищої освіти можуть отримувати у науково-педагогічних працівників, які безпосередньо здійснюють керівництво стажуванням, або звернувшись з письмовим запитом на електронну пошту

кафедри юридичної психології – k015@naiaiu.kiev.ua.

Програма стажування здобувачів 4 курсу ступеня вищої освіти бакалавра за спеціальністю 053 «Психологія» галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» (державне замовлення) обговорена та схвалена на засіданні кафедри юридичної психології НАВС, протокол № 7 від 12 грудня 2024 року.

**Завідувач кафедри
юридичної психології НАВС**
_____._____.2024

Олена КУДЕРМІНА

ПОГОДЖЕНО
Т.в.о. начальника відділу
організації освітнього процесу НАВС
лейтенант поліції
_____._____.2024

Вікторія БОЙЧУК

ЗАТВЕРДЖУЮ
Завідувач кафедри
юридичної психології НАВС

_____ 20 _____

ІНДИВІДУАЛЬНИЙ ПЛАН
проходження стажування здобувача ступеня вищої освіти бакалавр
4 курсу за спеціальністю «Психологія»
Національної академії внутрішніх справ

(прізвище, ініціали)
з _____ 20 ____ р. до _____ 20 ____ р.

п/п	Заплановані заходи	Відмітка про виконання	Підпис безпосереднього керівника практики
	Організаційні заходи		
	Практичні заходи		
	Звітні заходи		

Здобувач ступеня вищої освіти бакалавр _____ курсу

(підпис)

(ініціали, прізвище)

(дата)

**МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ВНУТРІШНІХ СПРАВ**

ЩОДЕННИК СТАЖУВАННЯ

курсанта _____
(прізвище, ім'я, по батькові)

кафедра юридичної психології

ступінь вищої освіти «Бакалавр»

спеціальність 053 «Психологія»

4 курс, група _____

Київ – 20_____

ЗАТВЕРДЖУЮ

Керівник _____

(назва підрозділу)_____
(підпис)_____
(ініціали, прізвище)

20__ р.

(дата)**ЗВІТ**

про підсумки проходження стажування здобувача ступеня вищої освіти
бакалавр 4 курсу за спеціальністю «Психологія»
Національної академії внутрішніх справ

(№ групи, посада, прізвище, ініціали)

(текст звіту)

Здобувач ступеня вищої освіти бакалавр

(підпис)_____
(ініціали, прізвище)

____ 20__

Безпосередній керівник стажування_____
(підпис)_____
(ініціали, прізвище)

____ 20__

ПОГОДЖЕНО

Керівник бази стажування,
де здобувач ступеня вищої освіти бакалавр проходив стажування

(підпис)_____
(ініціали, прізвище)

____ 20__

ЗАТВЕРДЖУЮ

Керівник _____

(назва підрозділу)

(підпис)

(ініціали, прізвище)

20__ р.

(дата)

ХАРАКТЕРИСТИКА-ВІДГУК

Здобувач ступеня вищої освіти «Бакалавр» за спеціальністю 053 «Психологія» галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» Національної академії внутрішніх справ
курсант 4 курсу _____

(П.І.Б.)

проходив стажування:

з _____ по _____ 20__ р.

Під час стажування _____

(вказати, наскільки повно та якісно відпрацьовані програмні питання, ставлення до роботи, рівень теоретичної підготовки, знання основних нормативно-правових актів, вміння застосовувати теоретичні знання на практиці, рівень самостійності при виконанні обов'язків психолога, навички складання документації, участь в житті колективу, вольові та моральні якості, загальний та культурний рівень розвитку, стан особистої дисциплінованості тощо)

За підсумками стажування заслуговує оцінку _____
(прописом)

Керівник стажування _____
(посада, П.І.Б.)

This image shows a full page of white paper with horizontal black lines, resembling notebook paper. The lines are evenly spaced and run across the entire width of the page. There are no margins, text, or other markings present.

Оцінка:
за національною шкалою _____ (словами)
кількість балів _____ (цифрами і словами)
за шкалою ECTS

(підпис)	(прізвище та ініціали)
(підпис)	(прізвище та ініціали)
(підпис)	(прізвище та ініціали)